

BUDOWANIE KONTAKTU OPARTEGO NA SZACUNKU, ZAUFANIU I ODPOWIEDZIALNOŚCI. WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI

Do budowania kontaktu opartego na zaufaniu i wzajemnym szacunku używaj komunikatu „ja” oraz komunikatu wspierającego. Przez komunikat „ja” nadawca mówi o swoich uczuciach i potrzebach, biorąc za nie odpowiedzialność i nie obciążając odbiorcy oceną jego samego, potencjalną krytyką czy winą za zaistniałą sytuację. Odwołuje się do konkretnych zachowań, faktów. Zawiera uzasadnienie i propozycję zmiany zachowania.

Komunikat wspierający przekazuje przyzwolenie na podejmowanie przez ucznia prób samodzielnego działania, wyrażając zrozumienie i wsparcie w potrzebie. Zawiera odzwierciedlenie uczuć przeżywanych przez ucznia, przekonanie, że sobie poradzi i deklarację pomocy (w zakresie i czasie określonym przez ucznia).

JAK ROZMAWIAĆ Z UCZNIAMI W RÓŻNYM WIEKU

Uczniowie w wieku 6 – 12 lat wyrażają się pełnymi zdaniami, zadają wiele pytań, odnoszą się do przeszłości, poszukują informacji i wytłumaczenia. Dla rozwoju relacji interpersonalnych ważne są umiejętności rozumienia i mówienia o perspektywie innej osoby oraz wzrastające rozumienie wpływu własnego zachowania na innych. Stopniowo uczniowie mogą przyswajać coraz więcej informacji w tym samym czasie i - z pomocą nauczyciela - skuteczniej angażować się w rozwiązywanie problemów.

- Zainterесuj się, jakie aktywności uczeń lubi, a jakich nie, oraz jego relacjami z rówieśnikami.
- Pomagaj uczniowi w wyznaczaniu sobie celów i rozwiązywaniu problemów. Poświęć odpowiednią ilość czasu na omówienie strategii, rozwiązań i możliwych efektów działania.
- W trudnych sytuacjach spokojnie wyjaśnij swoje preferencje i powody, z których interweniujesz. Pozwoli to uczniowi rozwijać rozumienie wpływu jego zachowania na relacje z innymi. Zachęcaj do mówienia o przeżywanych uczuciach i ich przyczynach.
- Wspieraj ucznia w rozwijaniu umiejętności sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów. W tym wieku relacje z rówieśnikami stają się coraz ważniejsze - tak więc ilość konfliktów może wzrosnąć.

Uczniowie w wieku 12 – 18 lat, nastolatki, są zainteresowani rozmowami o sobie i swoich relacjach. W procesie kształtowania swojej tożsamości chcą zrozumieć, kim byli i kim się stają, a także poznać zdanie innych na swój temat. Częstym tematem ich rozmyślań i rozmów jest różnicowanie się od rodziców, nauczycieli, dorosłych w ogóle, przy jednoczesnym poszukiwaniu autorytetów. Dla tego okresu rozwojowego typowe są zachowania buntownicze.

- Bądź wrażliwy na doświadczenia ucznia. Pamiętaj - to bardzo trudny okres ciągłych fizycznych, psychicznych i społecznych zmian.
- Zainteresuj się ulubionymi zajęciami nastolatka. Posłuchaj „jego” muzyki, nawet jeśli ci się nie podoba.
- Zachowaj równowagę pomiędzy oczekiwaniem odpowiedzialności ze strony ucznia a proponowaniem mu wsparcia.
- Pamiętaj, że myśli adolescenta mogą być różne od twoich. Zaakceptuj to jako objaw rozwijającej się indywidualności ucznia, jeśli jego poglądy i zachowania nie ranią innych i nie stanowią dla nikogo zagrożenia.
- Zadawaj pytania otwarte, unikaj „przesłuchiwania”.
- Pamiętaj o poczuciu humoru.
- Znajdź czas na rozmowę tylko na temat pozytywnych wrażeń i miłych spraw.
- Bądź elastyczny. Zanim przedstawisz swoje zdanie - spytaj o perspektywę ucznia. Unikaj dominacji.